

Asukaslähtöinen naapurustotyö

Asukaslähtöinen naapurustotyö

- Keskeisin osa hajasijoitetussa tukiasumisessa toteutuvaa naapurustotyötä on asukkaan tukeminen naapurustoon integroitumisessa
- Tavanomaisessa asuinympäristössä asumisen merkitys itsetunnolle ja identiteetille?

Valtakunnallisissa Asunto ensin-laatusuosituksissa on useita naapurustotyöhön liittyviä suosituksia:

- Työntekijäresurssi on mitoitettu asiakastarpeen mukaan ja se mahdollistaa myös asukkaiden sosiaalisen kuntoutumisen tukemisen. Arjen mielekkään tekemisen vastuuhenkilö on nimetty ja ympäristötyöhön (naapurustotyö) on varattu resursseja (kohta 4)
- Asumisen häiriötilanteisiin ja muihin asumisen ongelmiin kuten vuokravelkoihin puututaan nopeasti ja asukasta tuetaan tilanteen selvittämisessä (kohta 9)
- Asukas tietää miten vaikuttaa asumista ja yhteisöä koskeviin asioihin sekä asumispalvelun toteutukseen ja kehittämiseen (kohta 17)
- Asukkaalla on mahdollisuus kokea asunto kodiksi, esim. vuokrasopimukset ja hallinnolliset ratkaisut tukevat asumisen jatkuvuutta ja pysyvyyttä. Mahdolliset muutot toteutetaan asukkaan tarpeet huomioiden ja muutostilanteisiin taataan asukkaalle riittävä tuki (kohta 22)
- Tuemme asukkaan osallisuutta omaa elämää koskevissa asioissa sekä kiinnittymistä ympäröivään yhteisöön. Vahvistetaan yhteydenpitoa luonnollisiin verkostoihin, kuten perheenjäseniin (kohta 23)
- <https://asuntoensin.fi/assets/files/2017/10/Laatusuositukset.pdf>

Naapurustotyö osana asumissosiaalista työtä

- Osallisuus ja sosiaalinen integraatio
- asukkaan tukeminen

- Stigma
- yleisellä tasolla tehtävä vaikuttamistyö

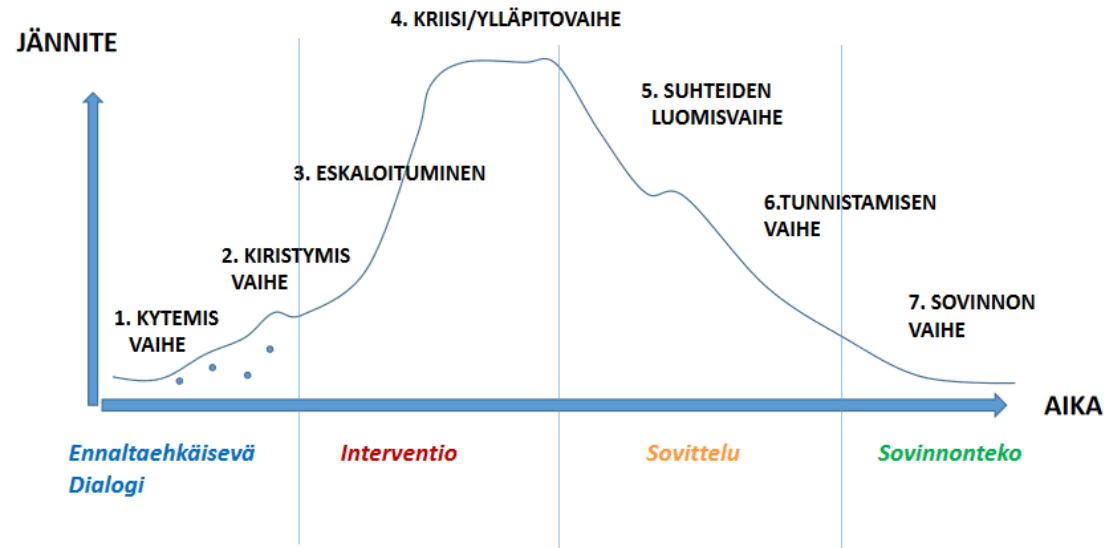
- Vastakkainasettelua purkava työote

Vastakkainasettelua purkava työote

- Kuvio alunperin Bart Brandsman kirjasta Polarisation, mutta suomennettuna Depolarize.fi- hankkeessa.

OIKEA-AIKAISESTI OIKEA TOIMENPIDE

MUUTTOVAIHE

- Asukas ja omaohjaaja käyvät yhdessä läpi taloyhtiön järjestyssäännöt ja muita asumisen ohjeita
- Naapureita huomioivasta asumisesta puhutaan avoimesti ja ennaltaehkäisevästi.
- Asukkaan kanssa keskustellaan aiemmista naapuruussuhteista. Keskustellaan myös mahdollisista haastavista tilanteista ja erityisesti käydään läpi ratkaisumalleja erilaisiin tilanteisiin.
- Omaohjaaja korostaa avoimuuden tärkeyttä, asukasta rohkaistaan ottamaan matalalla kynnyksellä yhteyttä myös naapurustoon liittyvissä asioissa.
- Luottamuksen rakentamista, jotta asukkaalle muodostuisi käsitys siitä, että omaohjaaja on häntä varten ja hänen ”puolellaan”. Tuetun asumisen tavoitteena asumisen turvaaminen ja asunnottomuuden uusiutumisen ennaltaehkäiseminen

Naapurustoon tutustuminen

- Asukasta rohkaistaan esittäytymään naapureille ja tervehtimään naapureita. Omaohjaaja tarjoutuu mukaan asukkaan niin halutessa.
- Asukastoiminnasta puhuminen, kerrotaan asukkaalle taloyhtiöstä, asukastoimikunnasta ym. asumiseen liittyvistä verkostoista.
- Asuinympäristöön tutustuminen, ympäristöstä huolehtiminen.
- Osallistuminen ympäristön tapahtumiin, myös asumisen tukea tuottavan tahon järjestämiin
- Alueelliseen verkostoitumiseen ja toimintaan osallistumiseen tukeminen, esim. asukastalojen toiminta tai muut alueelliset asukastilat, päivätoiminnot yms.
- Alueellisiin palveluihin tutustuminen

Vieraskäytännöistä puhuminen

- Asukkaan kanssa puhutaan avoimesti vieraskäytännöistä. Asukkaan on tärkeää ymmärtää vastuunsa vieraana olevien henkilöiden käyttäytymisestä.
- Asukas huolehtii siitä, että hänen vieraansa eivät aiheuta naapurustolle tai kiinteistölle häiriötä tai vahinkoa esimerkiksi rapussa liikkuessaan tai ajoneuvojen virheellisellä pysäköinnillä. Vieraskäytännöistä puhutaan säännöllisesti ja tarpeen mukaan.

Isännöitsijän rooli

- Viestintä isännöitsijän kanssa
- Tietosuoja-asiat
- Yhteyshenkilö
- Valtakirjakäytäntö

Häiriöilmoitukseen reagoiminen

- Jos asukas saa itselleen kirjallisen varoituksen/huomautuksen, tulee hänen heti kertoa siitä omaohjaajalleen.
- Asukas on aktiivisena toimijana asioiden selvittämisessä, ohjaaja tukee asukasta vastuun ottamisessa.
- Omaohjaaja käy tilanteen läpi asukkaan kanssa niin pian kuin mahdollista, ja yhdessä mietitään ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi niin, että se ei toistu.
- Korostetaan hyvää suhtautumista naapureihin myös huomautuksen jälkeen, jotta huomautuksesta ei seuraa konfliktinomaisen kierre naapureiden kanssa.

Sovittelukäytäntö

- Vuoropuheluun perustuva naapuruussovittelu mahdollistaa kohtaamisen ja kuulluksi tulemisen, oikaisee suhteita hiertäneet virheolettamukset ja -tulkinnat ja lisää osapuolten ymmärrystä toistensa tavoista ja käyttäytymisestä.
- Korjaavassa keskustelussa naapurit pääsevät yhdessä konkreettisesti määrittelemään, mitä on tarpeen muuttaa ja miten.
- Sovittelu voidaan nähdä ennaltaehkäisevänä asunnottomuustyönä, sillä osa häädöistä johtuu selvittämättä jääneistä naapurustokonflikteista. Todennäköistä on, että vielä suurempi osa menettää asunnon häiriöilmoitusten takia ilman varsinaista häätöä, vaan esimerkiksi määräaikaista vuokrasopimusta ei jatketa häiriöilmoitusten takia.
- Käsittelemättömillä konflikteilla on taipumus toistua, koska konflikteille suotuisat olosuhteet ja sen syyt jäävät kytemään. Tällaisessa tilanteessa osapuolten käyttäytyminen muuttuu konfliktiherkäksi: ihmiset ovat ikään kuin puolustusasemissa, heidän huomionsa kiinnittyy vain toiseen osapuoleen ja he ovat herkkiä tulkitsemaan asioita tahallisiksi hyökkäyksiksi

NOTHING
BUT
FLOWERS

Toiminta kärjistyneissä tilanteissa

- Osallisille tarjotaan naapuruussovittelua.
- Tarvittaessa sovittelutoimeksianto tehdään ulkopuoliselle naapuruussovittelijalle.
- Vuokranantaja voi tarvittaessa kirjoittaa asukkaalle varoituksen vedoten huoneenvuokralakiin §61 ja §62. Varoituksen lisäksi tarjotaan naapuruussovittelua.
- Varoituksen antoon tulee mukaan joko naapurustotyöstä vastaava ohjaaja tai yksikön päällikkö, sillä lain mukaan varoitus täytyy toimittaa todistetusti perille. Näin taataan myös omaohjaajan turvallisuus ja saadaan varoitukselle painoarvoa, ja asukas ymmärtää, että on vakavasta asiasta kyse.
- Varoituksen annon yhteydessä pohditaan aina yhdessä menettelytapoja tilanteen korjaamiseksi.

KIITOS!

